

Uitvoeringsprogramma Maatschappelijke ondersteuning en meedoen

2022-2023

Behorend bij de visie ‘Wij zijn Texel: Gezond en Sociaal’

Uitvoeringsprogramma Maatschappelijke ondersteuning en meedoen

Aanleiding

Maatschappelijke ondersteuning en meedoen gaat over het ondersteunen van (tijdelijke) kwetsbare inwoners vanaf 18 jaar. Die ondersteuning kan bestaan uit bijvoorbeeld het plaatsen van een traplift, huishoudelijke hulp, rolstoelen, vervoer, maar ook verwijzing naar geestelijke gezondheidszorg zoals behandeling bij verslaving. Op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning biedt de gemeente Texel daar waar nodig ondersteuning samen met lokale en regionale maatschappelijke partners.

Vanuit de evaluatie van voorgaand beleid zijn dit de aandachtspunten:

- Betaalbaar houden van zorg en ondersteuning als gevolg van vergrijzing en rijksbeleid
- Passende oplossingen vinden voor de toename van kwetsbare inwoners (o.a. verward gedrag, dak- en thuisloosheid)
- Versterken van het aanbod in de sociale basis (algemene voorzieningen)

Op veel terreinen wordt al gewerkt vanuit de Visie Sociaal Domein en zijn veel initiatieven gestart. Met dit uitvoeringsprogramma maken we duidelijk maken waar de prioriteiten liggen in 2022 en de komende jaren. Verschillende ontwikkelingen op Texel zijn van invloed op het uitvoeringsprogramma maatschappelijke ondersteuning en meedoen.

- Er zijn steeds minder vrijwilligers die ingezet kunnen worden en er is sprake van vergrijzing
- Personeelstekort binnen de huishoudelijke hulp, dit is een landelijk beeld. Maar speelt op Texel extra door de geografische ligging.
- Op het gebied van Wmo zijn de komende 2 jaar regionaal diverse ontwikkelingen te verwachten. Dit heeft invloed op de lokale inrichting. De gemeente kan niet zonder de regio. In nieuwe samenwerkingsafspraken die op dit moment gemaakt worden kan er geen sprake zijn van krenten uit de pap pikken. Dit vraagt van de gemeente Texel een strategische benadering en wellicht een bestuurlijke keuze over de rol en inzet van Texel in de regio.
- Decentralisatie beschermd wonen. Per 01-01-2022 ligt de verantwoordelijkheid voor beschermd wonen bij de gemeente zelf. Dit wordt regionaal voorbereid.

Opgave en doelen:

Dit uitvoeringsprogramma richt zich op de volgende doelen uit de visie sociaal domein 'Wij zijn Texel: gezond en sociaal' dd. feb'21:

- Inwoners kunnen zo lang mogelijk op een voor hen goede en veilige manier in hun eigen omgeving blijven wonen
- De Texelse samenleving staat open voor iedereen, ook voor mensen met bijvoorbeeld dementie of verward gedrag
- Iedere inwoner ontvangt de ondersteuning die hij of zij nodig heeft, waarop ze zoveel mogelijk zelf de regie hebben

Waarom vinden we dat belangrijk?

Dit uitvoeringsprogramma is tot stand gekomen na diverse bijeenkomsten en een verdiepingssessie met externe partners. Hiermee wordt de visie uitvoerbaar gemaakt. De belangrijkste waarden die aan de opgave ten grondslag liggen zijn de volgende:

1. We willen meer gebruik maken van het Texelse potentieel (energie en kracht)
2. Informatie is toegankelijk
3. Iedereen is verantwoordelijk voor zijn of haar eigen welzijn en medeverantwoordelijk voor het welzijn van de ander.
4. We streven naar onderlinge verbondenheid binnen de dorpen, iedereen doet mee.

Hoe gaan we hiermee aan de slag?

Wij blijven ons richten op de reguliere taken genoemd in bijlage 1. Naast de reguliere taken investeren we in 2022 in drie acties:

1. De dorpshuizen worden ontwikkeld tot voorportaal voor zorg en welzijn
2. Onderzoeken hoe vrijwilligers beter gefaciliteerd kunnen worden in hun werk met specifieke doelgroepen.
3. De sociale kaart van Texel is toegankelijk en vindbaar voor hulpvragers en -bieders

Actie 1. De dorpshuizen worden ontwikkeld tot voorportaal van zorg en welzijn

Concreet

De dorpshuizen van Texel hebben veel potentie om een grotere rol te spelen in het dagelijkse leven van de Texelse inwoners. We willen een sterke dorpsstructuur waarin het dorpshuis een rol kan spelen in de zorg en welzijn van onze inwoners. Dit is tevens de wens vanuit de dorpen. Het doel is om in gezamenlijkheid de dorpshuizen te ontwikkelen tot inloop- en ontmoetingsplekken met een signaleringsfunctie waarin maatschappelijke organisaties hun diensten dicht bij de inwoner kunnen aanbieden. We kunnen zo vroeg signaleren en meer inzetten op preventie. Samen met maatschappelijke organisaties, dorpscommissies, dorpshuizen, beheerders en eigenaren willen we de dorpshuizen ontwikkelen tot laagdrempelige voorportalen met frequentere openstellingen en een aanwezig luisterend oor. Met voorportaal bedoelen we de aanwezigheid van organisaties of 1e lijn hulpverleners die een rol spelen in de preventie en de vroegsignalering (denk aan het sociaal team, huisarts, maatschappelijk werk, opvoedingsondersteuning).

De eerste stap die gezet wordt is het opzetten van een pilot in minimaal één dorp met één dorpshuis. Dit doen we samen met maatschappelijke partners, dorpscommissies, beheerders en eigenaren van de dorpshuizen.

Binnen de pilot wordt in ieder geval onderzocht;

- Hoe we het voorportaal kunnen inrichten en te bekijken welke meerwaarde aanwezigheid van een welzijnswerker in de dorpshuizen kan hebben
De professional (welzijnswerker) is bedoeld om alle bezoekers een veilige plek te kunnen bieden zodat iedereen zich welkom voelt. Hij/zij heeft een signalerende functie, kennis van sociale kaart, is in staat de juiste doorverwijzingen te doen of te begeleiden naar de juiste ondersteuning, op specifieke momenten de juiste interventie doen door een gesprek te starten of activiteit te initiëren.
- Welke bijdrage bestaande subsidierelaties op het gebied van zorg en welzijn kunnen leveren aan de inrichting van het voorportaal.

Het doel is niet om te onderzoeken of de dorpshuizen geschikt zijn als voorportaal, maar hoe ze ingezet kunnen worden als voorportaal.

Verantwoordelijkheden en samenwerking

De verantwoordelijkheid voor deze actie wordt gedeeld door Texels Welzijn, de dorpscommissies en de gemeente. Bij de bijeenkomsten voor de uitvoeringsprogramma's waren niet alle dorpscommissies afgevaardigden aanwezig. Daardoor zijn nog niet alle dorpscommissies op de hoogte van dit actiepoint. Allereerst is het van belang dit actiepoint gezamenlijk met Texels Welzijn te bespreken met alle dorpscommissies. De concrete invulling van deze actie kan daardoor nog wijzigen.

Wanneer wordt deze actie opgepakt?

Het streven is om eind 2022 van start te gaan met de pilot. Afhankelijk van het verloop wordt in 2023 de pilot uitgebreid.

Wanneer is dit programma geslaagd?

- Wanneer per dorpshuis, passend bij (de populatie van) het dorp, een voorportaal ontwikkeld is
- De aanwezige partijen binnen het voorportaal elkaar weten te vinden en gebruik maken van elkaars expertise

Actie 2. Onderzoeken hoe vrijwilligers binnen zorg en welzijn beter gefaciliteerd kunnen worden in hun werk met specifieke doelgroepen

Concreet

Binnen zorg en welzijn zijn vrijwilligers onmisbaar. Dagelijks zetten zij zich in voor het welzijn van hun mede-inwoners. Meestal hebben deze vrijwilligers daarvoor geen specifieke opleiding gehad. Er zijn steeds minder vrijwilligers die ingezet kunnen worden en er is sprake van vergrijzing. Daarom is het van belang te onderzoeken wat er nodig is om meer vrijwilligers te werven, en de vrijwilligers die er zijn te ondersteunen in hun werk. Aandachtspunt is dat we de eigen en gezamenlijke (mede)verantwoordelijkheid voor welzijn op het eiland verder vorm willen geven. Er wordt aansluiting gezocht bij het Uitvoeringsplan Gezondheid. Voor de vrijwilligers binnen de sport is er het Texels sportakkoord.

Verantwoordelijkheden en samenwerking

Het initiatief voor deze actie ligt bij de gemeente. De verantwoordelijkheid voor de uitvoer van deze actie ligt bij Texels Welzijn. De gemeente is bij deze uitvoering faciliterend.

Wanneer wordt deze actie opgepakt?

In 2022 wordt de uitvoer van deze actie gestart. Het streven is om aan het eind van 2022 duidelijk te hebben op welke manier vrijwilligers beter gefaciliteerd kunnen worden.

Wanneer is dit programma geslaagd?

Wanneer er als resultaat uit het onderzoek een concreet plan ligt voor het faciliteren van het vrijwilligerswerk binnen zorg en welzijn op Texel.

Actie 3. De sociale kaart van Texel is toegankelijk en vindbaar voor hulpvragers en -bieders

Concreet

Niet bij iedereen is bekend welke (algemene en collectieve) voorzieningen er op Texel zijn. We vinden het belangrijk dat kwetsbare inwoners en de hulpbieders een goede toegang hebben tot wat er op Texel mogelijk is. Om die reden willen we;

- De gemeentelijke website en social media zodanig inrichten dat informatie van het sociaal team en de voorzieningen op Texel goed vindbaar zijn
- De website Texel Kompas wordt geëvalueerd en aan de hand daarvan zo nodig verbeterd. Daarbij wordt ook onderzocht wie de regie voert over het Texel Kompas. Het Texel Kompas is de digitale wegwijzer naar het aanbod van zorg, welzijn, sport en cultuur op Texel.
- Een communicatieplan maken om op diverse niveaus inwoners informatie te geven over zorg en welzijn. Een voorbeeld is om in samenwerking met maatschappelijke partners vier keer per jaar in de Texelse Courant minimaal één pagina plaatsen. Hierin staat informatie over onze voorzieningen onder andere ervaringsverhalen. Op dit moment plaatst de gemeente al elk jaar een pagina met

informatie over de voorzieningen. We zoeken aansluiting bij het communicatieplan Positieve Gezondheid en bij de ontwikkeling en uitvoering Publiekscampagne Gezondheid (2022-2023).

Verantwoordelijkheden en samenwerking

De verantwoordelijkheid voor een toegankelijke en vindbare sociale kaart ligt zowel bij maatschappelijke partners als de gemeente. Op dit moment ligt de regie voor het Texel Kompas bij de gemeente. Duidelijk moet worden hoe en waar die regie voor het Texel Kompas het beste past. Dit wordt gezamenlijk met de maatschappelijke partners gedaan. Voor de pagina in de Texelse Courant ligt het initiatief bij de gemeente.

Wanneer wordt deze actie opgepakt?

In 2021 is al deels gestart met het uitvoeren van dit actiepunt, door dit in gesprekken met maatschappelijke partners te noemen. In de loop van 2022 wordt verder uitvoering gegeven aan dit actiepunt.

Wanneer is dit programma geslaagd?

Wanneer uit rondgang bij maatschappelijke partners en inwoners blijkt dat de sociale kaart inderdaad meer toegankelijk en vindbaar is. Daarnaast is deze actie geslaagd wanneer het Texel Kompas en de pagina in de Texelse Courant gezamenlijk met de maatschappelijke partners gevuld zijn.

Wat is het benodigde budget voor 2022?

Hier worden alleen die actiepunten genoemd waarvoor nog geen ruimte is in het bestaande budget.

Er is extra incidenteel budget nodig voor boekjaar 2022:

Actiepunt 1:

- Inzet welzijnswerker* € 35.000,-

Actiepunt 2:

- Kosten onderzoek € p.m.

Actiepunt 3:

- Sociale kaart (communicatie) € 10.000,-

*afhankelijk van de ontwikkelingen in de pilot is dit budget voor meerdere jaren nodig. In dat geval zal hier een apart besluit over worden gevraagd.

Bijlage 1 Structurele taken Maatschappelijke ondersteuning en meedoen

Maatschappelijke ondersteuning en meedoen gaat over de uitvoering van de Wmo (individuele voorzieningen), het ondersteunen van kwetsbare inwoners en het aanbod aan algemene voorzieningen:

- Individuele voorzieningen Wmo: o.a. dagbesteding, ambulante begeleiding, huishoudelijke ondersteuning, woningaanpassingen, vervoersvoorzieningen, respijtzorg, onafhankelijke clientondersteuning
- Kwetsbare inwoners: Beschermd wonen, maatschappelijke opvang, aanpak personen met verward gedrag, dak- en thuisloosheid, wet verplichte GGZ, crisisdienst
- Welzijn: Algemeen maatschappelijk werk, dorpswerk, bestrijden eenzaamheid, mantelzorgondersteuning, vrijwilligersondersteuning

Relevante wetgeving

- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
- Wet langdurige zorg (WLZ)
- Zorgverzekeringswet (ZVW)
- Wet verplichte GGZ (WvGGZ)
- VN-verdrag inzake rechten van personen met een handicap (VN-verdrag toegankelijkheid)